



### ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษาในปัจจุบันประสบกับปัญหาหลายประการที่ผู้บริหารจะต้องคัดสนใจ ศึกษาแนวทางการบริหารงาน วิธีดำเนินการบริหารงานโรงเรียน ในการคัดสนใจและดำเนินงานบริหารโรงเรียน ย่อมจะต้องอาศัยความรู้หลายด้านมาเป็นเครื่องช่วยประกอบในการคัดสนใจ ซึ่งอาจจะได้จากประสบการณ์ในการบริหารงานมาเป็นเวลานาน หรือศึกษาจากผู้ที่มีความชำนาญ มีทั้งผู้ร่วมงานหรือผู้บริหารด้วยกัน แต่ในบางกรณีประสบการณ์อาจช่วยเราไม่ได้เท่าที่ควร ผู้บริหารจึงควรเป็นผู้ที่รู้มาก ศึกษาและรู้อจริง โดยการศึกษาจากการอ่านบทความ วารสารและหนังสือที่เกี่ยวข้องทั้งการศึกษาและการบริหารงานโรงเรียน นอกจากนี้สิ่งที่จะช่วยในการคัดสนใจของผู้บริหารได้อีกประการหนึ่ง และเป็นบทบาทอันสำคัญยิ่งอันหนึ่งของนักบริหารการศึกษา ที่นักวิชาการรวมทั้งนักบริหารการศึกษาเองมักจะมองข้ามไปก็คือ " การวิจัย " ( 1 : 129 )

แม้ว่าในปัจจุบันจะมีหน่วยงานต่างๆทั้งของรัฐและเอกชนดำเนินการวิจัยโดยทั่วไปหรือการวิจัยทางการศึกษา โดยเฉพาะการวิจัยทางการศึกษาในค้ำของโรงเรียนมัธยมศึกษาเป็นจำนวนมากพอสมควร ซึ่งเป็นการวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาหลายสถาบัน กรมกองในกระทรวงศึกษาธิการ เป็นต้น แต่ปัญหาและอุปสรรคต่อการวิจัยยังคงมีอยู่ พอจะประมวลเป็นข้อๆ ได้ดังนี้

1. ขาดการวางแผนและการประสานงานโดยทั่วๆไป
2. ขาดการพิจารณากำหนดหัวข้อ ตามลำดับความสำคัญก่อนหลัง

( Identification of Research Topics )

3. ขาดการสนับสนุนจากผู้บริหาร
4. ขาดการสนับสนุนทางค้ำกำลังคนและงบประมาณ
5. ขาดการสร้างระบบการเก็บข้อมูล เพื่อสะดวกในการวิจัย

โดยเฉพาะอย่างยิ่งการวิจัยในลักษณะ External Productivity (2 : 23)

การขาดการสนับสนุนจากผู้บริหารนั้นน่าจะกล่าวได้ว่าเป็นการมองข้ามการวิจัยของผู้บริหาร ซึ่งอาจจะมีสาเหตุมาจากหลายสิ่งหลายประการ ดังที่ผู้อำนวยการของโรงเรียนมัธยมศึกษาท่านหนึ่งได้กล่าวถึงเรื่องการวิจัยในสถาบันอุดมศึกษาของนิสิตนักศึกษา เป็นการศึกษาเพียงเพื่อให้บรรลุผลทางการศึกษาเท่านั้น และถือว่าเป็นสิ่งที่เกิดประโยชน์เฉพาะส่วนตัว แต่ท่านยังได้ให้ข้อคิดเห็นว่า ในความเป็นจริงแล้วงานวิจัยเหล่านั้นเป็นงานที่น่าสนใจศึกษา จึงควรที่จะได้มีการเผยแพร่ให้แพร่หลายมากขึ้น โดยเฉพาะงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนมัธยมศึกษา น่าที่จะมีการเผยแพร่ไปในหมู่ผู้บริหารโรงเรียนอย่างทั่วถึง แต่การเผยแพร่ผลงานวิจัยในปัจจุบันอยู่ในวงจำกัด นอกจากนี้ยังมีปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญคืองบประมาณอันจำกัด สาเหตุอีกประการหนึ่ง คือผู้บริหารได้เห็นว่านักวิจัยส่วนใหญ่เสียเวลาไปกับการวิจัยในสิ่งที่รู้อยู่แล้ว ละเลยปัญหาทางการศึกษาที่ผู้บริหารสนใจ ใช้เวลาในการศึกษาผลนานเกินไป แต่เสนอผลงานค่านปัญหาทางการศึกษาเพียงเล็กน้อย (3 : 120) นั้นแสดงว่าการวิจัยเหล่านั้นยังศึกษาในสิ่งที่ไม่ตรงตามความต้องการของผู้บริหาร

ดังนั้นนักวิจัยและนักบริหารการศึกษา จึงควรร่วมมือในการดำเนินการวิจัย โดยเฉพาะผู้บริหารถ้าได้เป็นผู้ที่ลงมือทำการวิจัยด้วยตนเองแล้ว จะทำให้ผู้บริหารเข้าใจถึงงานการวิจัยนั้นๆ ได้ดียิ่งขึ้น โรงเรียนมัธยมศึกษาบางแห่งในขณะนี้มีการค้นคว้าในเรื่องของการวิจัย มีการจัดตั้งหน่วยงานวิจัยภายในโรงเรียนขึ้น มีการจัดระบบการดำเนินงานค่านสารสนเทศภายในโรงเรียน โดยเป็นหน่วยงานที่จะรวบรวมข้อมูลต่างๆ ภายในโรงเรียน อันเป็นหน่วยงานใหม่ที่ทางกระทรวงศึกษาธิการสนับสนุนให้จัดตั้งขึ้น เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา

ได้มีการทำการศึกษาค้นคว้าความต้องการการวิจัยในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย โดย เรณู ผลสวัสดิ์ และคณะ มีสาเหตุเนื่องมาจากการวิจัยถือว่าเป็นภารกิจที่สำคัญค่านหนึ่งของสถาบันอุดมศึกษา เพื่อแสวงหาความรู้ใหม่และศึกษาหาข้อมูลช่วยประกอบในการตัดสินใจของนักบริหารในการวางแผน การจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ สนองความต้องการของสังคมและประเทศชาติ (4 : 80)



แต่งงานวิจัยนั้นไม่ได้เกิดประโยชน์เพียงระดับอุดมศึกษาเท่านั้น เพราะในปัจจุบันงานวิจัยทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนมัธยมศึกษา ได้มีผู้ทำการวิจัยไว้มากเพียงพอ แต่งานวิจัยเหล่านั้นเกิดขึ้นจากความสนใจของผู้ทำการวิจัย อาจตรงตามความต้องการหรือไม่ตรงตามความต้องการของผู้บริหารโรงเรียนก็เป็นได้ ค้วยสาเหตุดังกล่าวข้างต้นจึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาความต้องการงานวิจัยทางการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร ทั้งนี้โดยเห็นความสำคัญของการวิจัยคือ เพื่อต้องการศึกษาว่าผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ส่วนใหญ่ต้องการงานวิจัยด้านใด และต้องการมากน้อยเพียงใด ผู้บริหารให้ความสนใจในงานวิจัยมากน้อยเพียงใด อันจะเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในอนาคตต่อไป และเพื่อให้ได้มีการวิจัยทางการศึกษาที่เหมาะสมและตรงตามความต้องการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา

#### วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาความต้องการงานวิจัยทางการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา
2. เปรียบเทียบความต้องการงานวิจัยทางการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีขนาดของโรงเรียนแตกต่างกัน
3. ศึกษาความแตกต่างระหว่างความต้องการงานวิจัยทางการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีอายุ คุณวุฒิ ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการบริหารงานโรงเรียนแตกต่างกัน

#### สมมุติฐานในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาภารกิจในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา และศึกษาหน้าที่ของบุคลากรในสายงานบริหาร ซึ่งได้แก่ ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ หรือผู้อำนวยกา และผู้ช่วยผู้บริหาร ได้พบว่าผู้ช่วยผู้บริหารในแต่ละโรงเรียนจะมีจำนวนมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับจำนวนห้องเรียนในแต่ละโรงเรียน ซึ่งระบุไว้ในเรื่องมาตรฐานอัตราค่าจ้างสำหรับข้าราชการครู ทั้งนี้อาจจะมีจำนวนตั้งแต่ 1 คน จนถึง 4 คน ผู้ช่วยผู้บริหารมีหน้าที่ปฏิบัติงานแทนครูใหญ่ เมื่อครูใหญ่ไม่สามารถ

ปฏิบัติงานได้ และปฏิบัติงานที่ครูใหญ่มอบหมายให้ทำ ยกเว้นงานนโยบายส่วนรวมของโรงเรียนซึ่งจะสงวนไว้เป็นงานของครูใหญ่โดยเฉพาะ ผู้ช่วยผู้บริหารแต่ละตำแหน่งจะได้รับการมอบหมายงานตามตำแหน่งหน้าที่ และโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีผู้ช่วยผู้บริหารในจำนวนไม่เท่ากัน ภาระงานในหน้าที่ของผู้ช่วยผู้บริหารย่อมจะแตกต่างกันไป ดังนั้นความต้องการงานวิจัยทางการศึกษาย่อมจะแตกต่างกันไปตามความรับผิดชอบในหน่วยงานนั้นๆ และในโรงเรียนที่ใหญ่มากอาจจะมีผู้ช่วยอีกฝ่ายหนึ่ง คือ ฝ่ายวางแผนและพัฒนาโรงเรียน ทำหน้าที่เก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆของโรงเรียนเพื่อใช้เป็นรากฐานในการขยายงานโรงเรียนต่อไป (5 : 38) ฉะนั้นโรงเรียนที่มีขนาดใหญ่ย่อมจะมีความต้องการงานวิจัยทางการศึกษา เพื่อใช้ในการบริหารงานโรงเรียนแตกต่างจากโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดเล็ก ด้วยสาเหตุดังกล่าวแล้วผู้วิจัยจึงได้ตั้งสมมุติฐานของการวิจัยไว้ดังนี้

1. ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีความต้องการงานวิจัยทางการศึกษาแตกต่างกันในแต่ละขนาดโรงเรียน
2. ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีอายุต่างกัน จะมีความต้องการงานวิจัยทางการศึกษาแตกต่างกัน
3. ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีคุณวุฒิต่างกัน จะมีความต้องการงานวิจัยทางการศึกษาแตกต่างกัน
4. ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีตำแหน่งต่างกัน จะมีความต้องการงานวิจัยทางการศึกษาแตกต่างกัน
5. ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสบการณ์ในการบริหารงานโรงเรียนต่างกัน จะมีความต้องการงานวิจัยทางการศึกษาแตกต่างกัน

#### ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยมุ่งที่จะศึกษาความต้องการผลงานวิจัยทางการศึกษา จากผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2526
2. ศึกษาความต้องการงานวิจัยทางการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาได้โดยแบ่งตามภารกิจในการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา 5 ด้านดังนี้



- 2.1 คำนวิชากร
  - 2.2 คำนการบรหารงานบุคคล
  - 2.3 คำนกิจการนักเรียน
  - 2.4 คำนรุกรการ การเงินและอาคารสถานที่
  - 2.5 คำนความสัมพันธ์กับชุมชน
3. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ขนาดของโรงเรียน อายุ คุณวุฒิ ตำแหน่ง  
การบรหารงาน และประสบการณ์ในการบรหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา
4. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความต้องการงานวิจัยทางการศึกษาของผู้  
บรหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา

#### ข้อตกลงเบื้องต้น

1. ผู้บรหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มตัวอย่างทุกคนตอบแบบสอบถาม  
ด้วยความเต็มใจ จริงใจ และตรงกับความต้องการของผู้บรหารอย่างแท้จริง
2. กลุ่มตัวอย่างจากผู้บรหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเป็นตัวแทนของ  
ประชากรของผู้บรหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกองการมัธยมศึกษา  
กรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร

#### ความไม่สมบูรณ์ของการวิจัย

เนื่องจากผู้บรหารบางคนในโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างบางโรงเรียนอยู่ในระหว่าง  
ลาป่วย และเป็นระยะเวลาของการสอบปลายภาคเรียน การรับนักเรียนใหม่ จึง  
ทำให้ผู้บรหารบางคนไม่ตอบแบบสอบถามกลับมา เป็นสาเหตุที่ทำให้ผู้วิจัยได้รับแบบ  
สอบถามกลับคืนมาไม่ครบตามที่คาดไว้ ซึ่งจะทำให้มีผลกระทบอยู่บ้างต่อการเป็น  
ตัวแทนที่ดีของกลุ่มตัวอย่าง

#### คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

งานวิจัยทางการศึกษา หมายถึง งานวิจัยที่ศึกษาและค้นคว้าหาข้อสรุป  
ต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาโดยเฉพาะ

ความต้องการงานวิจัยทางการศึกษา หมายถึง ความต้องการที่จะรู้หรือ  
ได้รับเรื่องราว ข้อมูล และข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยทางการศึกษา

หรือความต้องการที่จะนำข้อมูล หรือข่าวสารจากงานวิจัยทางการศึกษาไปใช้  
ประโยชน์ในการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา

ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการหรืออาจารย์ใหญ่  
หรือครูใหญ่โรงเรียนมัธยมศึกษา และผู้ช่วยผู้อำนวยการ หรือผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่  
หรือผู้ช่วยครูใหญ่โรงเรียนมัธยมศึกษาฝ่ายธุรการ วิชาการ ปกครอง และบริการ

โรงเรียนมัธยมศึกษา หมายถึง โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกอง

การมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2526

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. ทำให้ทราบความต้องการงานวิจัยทางการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน  
มัธยมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร
2. ทำให้ทราบความต้องการงานวิจัยทางการศึกษาในค่านที่ผู้บริหาร  
ต้องการมากที่สุด และทราบว่าผู้บริหารงานโรงเรียนแต่ละฝ่ายต้องการงานวิจัยทาง  
การศึกษามากที่สุดในค่านใด
3. เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้ที่จะทำการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน  
มัธยมศึกษา ได้ศึกษางานวิจัยทางการศึกษาที่ตรงตามความต้องการของผู้บริหาร  
โรงเรียนมัธยมศึกษา
4. ทำให้ทราบว่าผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา มีความสนใจในงานวิจัย  
ทางการศึกษามากน้อยเพียงใด

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย